

UPA 2015/40

Tillie Martinussen

30. april 2015

Innuttaasut pisariaqartitsilernerni ukioq kaajallallugu kigutigissaasoqarfiunngitsuni najugaqartut tassanngaannartumik suliaritittariaqartut isumagineqarfissaminnut qaninnermut angalanissaminnut akiliutissaannik ikiorserneqarsinnaaqullugit Peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 15-ip, 6. november 1997-imeersup allangortinnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiiit)

(Siullermeenera)

Nunatsinni kingutigissaasut, kingutilerisut kingutaasiortullu nersualarusuppagut ullut tamarluinnaasa nunatsinni assigiinngitsunik atugaqaraluarlutik sulerulummata aamma Peqqinnissaqarfik qutsavigissavarput immikkoortumi suliaqarluarnerat pissutigalugu.

Inatsisitigut ullumikkut periarfissaqareerpoq innuttaasut napparsimasut tassanngaannartumik kingutileritittariaqartut suliarisariaqartullu kingutilerisumit ikiorneqarsinnaanissaat, uanilu siunnersuuteqartup "nalignnaasut tassanngaannaq suliaritittariaqartut" pigaluarai, naatsorsorneqanngisaannarnikuuvoq illoqarfiit nunaqarfiillu qassit kingutilerisoqannginnersut taamaattumik ilisimangilarput tamanna qanoq akeqassagaluarnersoq.

Aamma kingutilerisut pigisatta akulikinnerusumik nunaqarfiliartalerpata imaangilaq kingutiginnerusoqalissasoq aamma ullumikkut kingutigissaasuliarneq akeqanngilaq. Taamaaginnassappat aningaasartuutit sapinngisatsinnik killilersimaartariaqarpagut naapertuutikannersumik kiffartuussineq ingerlanneqaannassappat.

Danmarkimi kingutileritinneq akisuupilussuuvoq. Nunatsinni akeqanngitsumik kingutileritittarnerput perruualaarutigisariaqarparput nuannaarutigalugulu. Taamatulli oqareerluta piviusorsiuunngilaq isumaqassalluni nuna tamakkerlugu assigiimmik piffissarlu

tamakkerlugu kiffartuussisoqarsinnaasoq. Apeqqutaavormi immikkoortumi nunaqavissunik ilinniarsimasunik naammattunik peqarnersugut aamma kinguaariinni tulliini naammattunik peqalernissarput qularnarpoq. Taamaattumik immikkoortumi tikisitanik isumalluuteqartariaqartarpugut aamma illoqarfinni mikisuni nunaqarfinnilu sulisussanik pissarsiornitsinni naammattunik neqeroorutissaqanngilaq, uninngaannartitsisinnaasunik. Ajoraluartumik. Uangut isumaqarpugut avataaneersunik ilinniarluarsimasunik piginnngisatsinnik tikillluaqqusilluartariaqartugut taamatullu peqatiserallugillu najukkatsinni ilaaqqutsilluartariaqarigut. Ilinniarsimasut pigiinnarnissaannut aqquataasinnaavoq, inuusuttugut isumassarsitinneqarsinnaapput ilinniarnissaminnut, siunissami atorfiit nunaqavissunik inuttalersinnaanngorlugit, periarfissaqartillugu. Politikerit uangut aamma illersuisariaqarpugut unitsillugulu tikisitat nunaqavissullu akornanni aporfilersuineq, paarlattuanik inuiaqatigiit pisariaqartitaat sulisartut tikilluaqqussavagut. Tujormisissanngilagut nunatsinniillu pinnersorsuarmit qimaasillugit.

Kalaallit Nunatsinni kingutilerisut sulissutigaaq qarasaasianik qinnguartaateqalernissaq nunami maani pisariaqavissumik kingutileritittariaqartut nalilersortarnissaannut uangullu isumaqarpugut tamanna tapersersortariaqartoq.

Kingutileritittariaqartunik nalilersuineq massakkut Peqqinnissaqarfimmit ingerlanneqartarpoq aamma tatigilluinnarparput nalilersuisinnaasut suliarisariaqartunik kingulluuteqartoqarnersoq. Immikkoortumi qarasaasiatigut ingerlatsinerulernikkut aamma innuttassut kingulluttut immikkut katsorsarneqarnissaannut pinaveersaartitsinissamullu siunnersorneqarsinnaalissapput, tamannalu qilanaaraarput.

Taamatut oqarluta Demokraatini siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigaarput.